

Les set paradoxes del 7 de juny

- La votació estarà marcada per l'abstenció, l'absència d'Europa i el gir a la dreta

GILLES FINCHELSTEIN*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 5.06.09

Com més poders posseeix el Parlament, menys electors té. L'any 1979, el Parlament Europeu tenia pocs poders, però molts electors. Actualment, té molts poders, però li queden bastants pocs electors: després d'una erosió constant, la participació va baixar fins al 46% el 2004. El 2009, la campanya electoral ha arrencat molt tard a tots els països i no desperta ni la més mínima passió enlloc. Però s'han inventat unes campanyes "bessones", amb altres eleccions locals i, a nombrosos països --Alemanya, el Regne Unit, Grècia...-- , les eleccions al Parlament Europeu es viuen com un simple "pròleg" de les eleccions nacionals decisives.

Com més important és la Unió Europea, menys present està a les nostres campanyes electorals. ¿Escalfament climàtic? ¿Crisi econòmica? ¿Mundialització? A cada gran repte, els europeus esperen, en primer lloc, una resposta europea. No obstant, a tot arreu les campanyes són gairebé exclusivament nacionals. Al Regne Unit es parla de l'escàndol de les despeses dels diputats, a Itàlia de la vida privada de **Berlusconi**, i a tot arreu de les respostes nacionals a la crisi i del "vot-sanció". S'ha de reconèixer que la campanya no està encarnada per candidats que competeixin per la presidència de la Comissió Europea i que no ha emergit cap controvèrsia de fons...

Com més estats membres té la Unió Europea, més pes té Alemanya. Per preveure l'evolució de la relació de forces al Parlament Europeu, ens hem de centrar en els països que envien els contingents més importants. Però sobretot s'ha de mirar de ben a prop Alemanya. Quan la Unió Europea passa en 10 anys de 15 a 27 membres i quan el Parlament passa de 785 a 736 diputats, tothom hi perd una mica... excepte Alemanya. ¿Per què? Per una raó aritmètica: demografia obliga, només el contingent alemany s'ha mantingut estable, amb 99 diputats. A això s'hi afegeix també una raó política: quan altres es dispersen, fins al punt de no tenir pes enlloc, els alemanys voten "útil" i es concentren en els grans grups. Seran la primera delegació al Partit Popular Europeu (PPE), al Partit Socialista Europeu (PSE) i al partit dels Verds.

El PPE pot progressar i tenir menys diputats. El PPE és el primer grup del Parlament. Itàlia, França, Romania, Bèlgica, Hongria, Portugal, Bulgària, Dinamarca, Polònia --¿Espanya?--, la llista dels països on els conservadors poden progressar en relació amb les eleccions del 2004 és llarga. Llavors, ¿per quin miracle comptaria amb menys diputats? A causa del probable retrocés de la CDU alemanya (49 diputats). I a la marxa dels conservadors britànics i dels txecs que, amb altres, podrien constituir un nou grup, més a la dreta i menys europeu.

La socialdemocràcia triomfa ideològicament, però pateix dificultats electorals. Amb la crisi es tornen a descobrir les virtuts de la regulació. No obstant, actualment a Europa la que pateix és la socialdemocràcia. A tot arreu o gairebé, el PSE corre el risc de retrocedir en relació amb les eleccions del 2004. On va obtenir un resultat excepcional, com a França, li anirà menys bé. On ja va obtenir un resultat

calamitós, com a la Gran Bretanya, li podria anar encara més malament. On està en el poder --- a Espanya, a Hongria, fins i tot a Portugal--- pot retrocedir. On està a l'oposició ---a Polònia, a Dinamarca, als Països Baixos--, sens dubte també retrocedirà. Si a això hi afegim a més que la delegació italiana --que s'havia dividit entre grups socialistes i liberals-- podria abandonar en bloc el PSE, podrem valorar l'amplitud de les dificultats.

La paradoxa de la crisi: el liberalisme cau i els extrems patinen. Hauríem pogut imaginar-nos que la crisi del capitalisme financer comportaria un avanç dels extrems, tal com va passar als anys 30. Però també podria passar que no fos així. L'extrema dreta pot assolir creixements espectaculars aquí o allà, i principalment als Països Baixos i a la Gran Bretanya, país on el BNP podria aconseguir per primera vegada diputats electes al final d'una campanya violenta, però no pas un avanç global. L'extrema esquerra va forta --«Els milionaris que passin per caixa», proclama Die Linke a Alemanya--, però allà on havia obtingut bons resultats l'any 2004 --a Alemanya, la República Txeca, Itàlia o Grècia-- vacil·len entre statu quo i retrocés.

La paradoxa de José Manuel Durao Barroso: ha fracassat, però pot continuar. D'ara endavant, com en tot règim parlamentari, el president de la Comissió Europea és proposat pel Consell Europeu “tenint en compte les eleccions al Parlament Europeu” abans de ser investit pel mateix Parlament. Ara bé, sorprenentment, **Durao Barroso** sembla que és l'únic candidat a la seva successió. Abans de la crisi econòmica, va ser el símbol de les derives liberals d'Europa. Durant la crisi, s'ha mostrat apàtic. És a dir, ha fracassat. No obstant, pot ser que continuï en el càrrec. ¿Per què? Perquè la seva força és la seva debilitat: molts sembla que s'accontenten amb una Comissió de mitges tintes. Perquè Europa

també gira cap a la dreta... Queda, no obstant, una incertesa d'envergadura: cap grup tindrà per si mateix la majoria. Així, doncs, el futur president de la Comissió haurà de construir una coalició...

*Director general de la Fundació Jean Jaurès.